

467-34 (2^e)

RICHTLIJNEN

VOOR HET BELEIDSMILIEU-EFFECTRAPPORT INZAKE DE LOKATIEKEUZE
VOOR EEN AFVALBERGING IN DE REGIO ZUID-WEST EN MIDDEN
UTRECHT IN HET KADER VAN DE HERNIEUWDE VASTSTELLING VAN HET
TWEDE PROVINCIALE AFVALSTOFFENPLAN 1991 - 1995

(vastgesteld door het college van gedeputeerde staten
van de provincie Utrecht op 9 maart 1993, nummer
460979 MMV)

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	1
INLEIDING	3
PROBLEEMSTELLING EN DOEL	4
2.1 Beleidsuitgangspunten	4
2.2 Locatiekeuze (voorselectie)	5
2.3 Doel van het voornemen	6
TE NEMEN EN GENOMEN BESLUITEN	6
VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	7
4.1 Inleiding	7
4.2 Voorgenomen activiteit	7
4.2.1 Uitgangspunten	7
4.2.2 Locatie- en globale inrichtingsaspecten	7
4.3 Referentiesituatie	8
4.4 Meest milieuvriendelijke alternatief	8
BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN TE VERWACHTEN	
ONTWIKKELINGEN DAARIN	9
5.1 Algemeen	9
5.2 Abiotische aspecten	9
5.3 Biotische aspecten	10
5.4 Landschap, cultuurhistorie, gebruik en volksgezondheid	11
GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	11
6.1 Algemeen	11
6.2 Abiotische aspecten	11
6.2.1 Bodem, grond- en oppervlaktewater	11
6.2.2 Lucht	12
6.2.3 Geluid en trilling	12
6.3 Biotische aspecten	12
6.4 Landschap, cultuurhistorie, gebruik en volksgezondheid	13
VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	13
LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE ACHTERAF	14
SAMENVATTING VAN HET MER	14
VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	15

SAMENVATTING

Het provinciaal bestuur van Utrecht heeft het voornemen om te komen tot een gemotiveerde keuze van een locatie voor een IBC-afvalberging in de regio Zuidwest- en Midden-Utrecht. Het provinciaal bestuur heeft, als initiatiefneemster voor de locatiekeuze, besloten tot het uitvoeren van een locatiekeuze-m.e.r. ten behoeve van de partieel hernieuwde vaststelling en goedkeuring van het Tweede Provinciale Afvalstoffenplan provincie Utrecht (PAP II) 1991 - 1995. Op 15 juni 1992 onthield de Kroon goedkeuring aan het PAP II op het punt van de keuze voor de locatie Het Klooster te Nieuwegein, omdat geen aandacht was geschonken aan de milieu-overwegingen in een vergelijking met andere locaties.

Doel en probleemstelling

Het MER geeft een beknopt overzicht van de afvalproblematiek binnen de provincie en de onderhavige regio. Daarbij wordt het verwijderingsbeleid van afvalstoffen van alle betrokken overheidsorganen beschreven. In dit kader is het Tienjarenprogramma van het AOO (met name het tegenwindscenario) van belang. De minimale capaciteit van de regionale stortplaats wordt onderbouwd, overeenstemmend met de gewenste levensduur van de stortplaats.

Het keuzeproces dat geleid heeft tot de lokatie Het Klooster wordt beschreven, waarbij met name aandacht aan de milieu-aspecten wordt gegeven. Daarbij worden voorzover noodzakelijk ook nieuwe feiten en inzichten betrokken. Uit deze beschrijving kan naar voren komen, dat locaties buiten beschouwing zijn gelaten, die thans als redelijk te beschouwen alternatieven kunnen worden aangemerkt. Deze alternatieven zullen in het MER verder uitgewerkt worden.

Besluiten

Het MER vermeldt voor welke besluiten de m.e.r.-procedure zal worden gebruikt. Tevens wordt vermeld welke andere besluiten genomen moeten worden om de voorgenomen activiteit te realiseren. Aangegeven wordt welke besluiten voor de locatiekeuze en voor de inrichting moeten worden genomen en hoe deze besluiten op elkaar worden afgestemd. Onderbouwd wordt waarom het zoekgebied voor de locatiekeuze tot de gemeente Nieuwegein beperkt wordt.

Voorgenomen activiteit en alternatieven

In het MER worden de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven beschreven en uitgewerkt. De keuze van de locatie-alternatieven wordt in het MER zorgvuldig gemotiveerd. Bij het beschrijven en vergelijken van het voornemen en de alternatieven is het van belang uit te gaan van een standaardbeschrijving van de stortplaats, die zal (moeten) voldoen aan de eisen zoals gesteld in het Stortbesluit. De definitieve keuze van de locatie zal afhankelijk moeten worden gesteld van de geformuleerde criteria en inhoudelijke randvoorwaarden, oftewel het toetsingskader. Dit bestaat uit een aantal selectiecriteria, zoals:

- flexibiliteit qua levensduur en logistiek-ruimtelijke criteria;
- milieuhygiënische en geohydrologische criteria;
- criteria met betrekking tot natuur en landschap.

Daarnaast beschrijft het MER welke situeringen binnen elk van de locaties mogelijk zouden zijn voor het afvalverwerkingsterrein. Het verdient aanbeveling bij de beschrijving onderscheid te maken tussen locatie-onafhankelijke (wijze van afdichting etc.) en locatie-afhankelijke aspecten (infrastructuur, boeemsamenstelling).

Referentiesituatie

Dit is de situatie waarbij de realisering van de stortplaats achterwege blijft, maar waarbij zowel het verzorgings- als het studiegebied zich zal ontwikkelen onder invloed van reeds bestaande of voorgenomen activiteiten (autonome ontwikkelingen).

Meest milieuvriendelijke alternatief

In dit alternatief behoren effectbeperkende en compenserende maatregelen in beschouwing te worden genomen, die de milieueffecten tot een minimum kunnen beperken. De mogelijkheden tot verlenging van de levensduur van de stortplaats door horizontale en/of verticale uitbreiding kunnen tevens tot de te onderzoeken aspecten van dit alternatief gerekend worden.

Bestaande toestand, autonome ontwikkeling en gevolgen voor het milieu

De bestaande toestand van het milieu dient te worden beschreven voor zover van belang voor de voorspelling van en de vergelijking met de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en alternatieven.

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient er rekening mee te worden gehouden, dat deze tijdelijk of permanent van aard kunnen zijn, of pas op langere termijn geleidelijk waarneembaar kunnen worden. De locaties (het plangebied) en de in (geo)hydrologisch, ecologisch en historisch-landschappelijk opzicht aangrenzende gebieden, die door de activiteit en de bijbehorende infrastructuur direct of indirect kunnen worden beïnvloed, vormen samen het studiegebied.

Beschreven worden de abiotische aspecten, waaronder bodem, grond- en oppervlaktewater, lucht, geluidhinder en trillingen, biotische aspecten waaronder flora, fauna en vegetatie, landschap, cultuurhistorie, gebruik en volksgezondheid.

Vergelijking van alternatieven, leemten in kennis en samenvatting

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten in relatie worden gezien tot de autonome ontwikkeling van het milieu en met normen en streefwaarden van het milieubeleid.

In het MER wordt een overzicht opgenomen van de leemten in kennis en informatie, die na de analyses zijn overgebleven en die tot onvolledigheid in de beschrijvingen leiden. De redenen waarom deze leemten zijn blijven bestaan worden aangegeven.

De samenvatting van het MER zal kort en overzichtelijk de kern van de belangrijkste onderdelen van het MER moeten weergeven.

1. INLEIDING

Het provinciaal bestuur van Utrecht heeft het voornemen om te komen tot een gemotiveerde keuze van een locatie voor een IBC-afvalberging in de regio Zuidwest- en Midden-Utrecht, gepland in Nieuwegein. Daarmee wordt beoogd het tekort aan stortcapaciteit in deze regio op te heffen.

Bij Koninklijk Besluit van 15 juni 1992, no. 92.005168 heeft de Kroon goedkeuring onthouden aan het Tweede Provinciale Afvalstoffenplan provincie Utrecht (PAP II) 1991-1995 voorzover het betreft de keuze voor de locatie Het Klooster. In haar besluit stelt de Kroon: "In het milieu-effectrapport dat ten grondslag heeft gelegen aan dit plan (PAP II) heeft echter geen afweging plaatsgevonden van de milieu-effecten van deze locatie ten opzichte van andere locaties. Dit betekent dat niet is voldaan aan het gestelde in het Besluit milieu-effectrapportage. In het (inrichtings)milieu-effectrapport voor de stortplaats Het Klooster dient daarom naast inrichtingsaspecten eveneens aandacht te worden besteed aan de locatiekeuze. Gemotiveerd dient te worden welke andere locaties in de afweging zijn betrokken om tot de voorgenomen locatiekeuze te komen, waarbij tevens aandacht moet worden geschonken aan de milieu-overwegingen die daarbij een rol hebben gespeeld."

Het provinciaal bestuur van Utrecht heeft, als zijnde bevoegd gezag met betrekking tot de locatiekeuze besloten tot het (als initiatiefneemster) opstellen van een beleidsmilieu-effectrapport met betrekking tot de lokatiekeuze, gevolgd door een partieel hernieuwde vaststelling van het PAP II op het onderdeel stortlokatie voor de regio zuid-west en midden Utrecht. Na afronding van de procedure wordt de partieel hernieuwde vaststelling van het PAP II voorgelegd aan de Minister van VROM ter goedkeuring.

Hiermee wordt afgeweken van de in het voornoemde KB voorgestelde weg, waarin sprake is van opname van een onderbouwing van de lokatiekeuze in het inrichtings-MER voor de stortplaats.

Het provinciaal bestuur is van oordeel, dat een inrichtingsMER, opgesteld op initiatief van een particuliere exploitant, niet de meest geschikte plaats is voor een beleidsmatige onderbouwing van een lokatiekeuze en heeft dan ook besloten tot de hiervoor genoemde afwijking van het KB van 15 juni 1992.

Met een openbare bekendmaking op maandag 9 november is de procedure voor de m.e.r. formeel van start gegaan. De startnotitie lag ter inzage van 10 november tot en met 10 december 1992.

Bij brief van 3 november 1992 stelde ons college de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid advies uit te brengen over de richtlijnen voor het op te stellen MER.

Bij de opstelling van het advies heeft de Commissie alle via de provincie ontvangen schriftelijke adviezen, commentaren en opmerking in beschouwing genomen. Voor zover deze reacties betrekking hebben op milieu-aspecten van de activiteit, werden zij bij de opstelling van het advies en bij deze richtlijnen betrokken.

2. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."

2.1 Beleidsuitgangspunten

Het MER geeft een beknopt overzicht van de aard, de voorgeschiedenis en de achtergronden van de afvalproblematiek binnen de provincie Utrecht en de regio Zuidwest- en Midden-Utrecht.

Daarbij wordt het beleid van het Rijk, het Afval Overleg Orgaan (AOO), de AOO-regio Midden-Nederland en de provincie Utrecht voor de verwijdering van de relevante afvalstoffen besproken. Getracht wordt daarbij de beschrijving zoveel mogelijk toe te spitsen op het onderhavige voornemen en op de afstemming van het verwijderingsbeleid van afvalstoffen tussen de bovengenoemde organen. In dit kader is het Tienjarenprogramma van het AOO van belang en met name hieruit het tegenwindscenario. De minimale capaciteit van de regionale stortplaats dient zoveel mogelijk te worden onderbouwd met onder meer de volgende gegevens over de periode, overeenstemmend met de gewenste levensduur van de stortplaats:

- het aangeven voor welke categorieën afvalstoffen de betreffende stortplaats is bestemd;
- per categorie: de herkomst van de afvalstoffen: in hoeverre zijn de betreffende afvalstoffen afkomstig uit de betreffende regio, uit het overige deel van de provincie Utrecht, dan wel van de buiten de provincie Utrecht;
- per categorie: het aangeven van de aanvoer in tonnen, respectievelijk m³ na verdichting, per jaar en de mogelijke variatie daarin. Daarbij dient voor wat betreft de "AOO-afvalstoffen" bij de raming van de hoeveelheden het tegenwind-scenario te worden gehanteerd. Voor de overige (niet AOO-)afvalstoffen verdient het aanbeveling bij de raming een daarmee vergelijkbaar scenario te hanteren. De ramingen worden onderbouwd in relatie tot de drie herkomstgebieden (regio, provincie Utrecht, buiten Utrecht);
- het aangeven van de categorieën afvalstoffen, welke in de betreffende regio vrijkomen, maar worden afgevoerd voor verdere verwijdering naar een buiten de regio en/of provincie gelegen bestemming. In geval van een terugnameplicht van de reststoffen van die verwijdering wordt een opgave gedaan van de aard en de

hoeveelheden vrijkomende reststoffen.

- in geval van een stagnatie van de afvoer naar die bestemming, zodat de betreffende afvalstoffen binnen de regio moeten worden verwijderd: een raming wordt gegeven van de betreffende hoeveelheden in geval van stagnatie van de afvoer gedurende een week, een maand en een jaar;
- indien wordt uitgegaan van een vermindering van het afvalaanbod door preventie, hergebruik en/of nuttige toepassing, wordt zoveel mogelijk per categorie de kans aangegeven op realisatie van die ramingen, onder andere op grond van bewezen technieken in de voorgaande delen van de afvalverwijderingsketen.

2.2 Locatiekeuze (voorselectie)

Op basis van het eerdergenoemde Kroonbesluit wordt het keuzeprocess beschreven, wat geleid heeft tot de lokatiekeuze voor Het Klooster. Daarbij wordt met name aandacht voor de milieu-aspecten ingeruimd. In het keuzeprocess wordt onderscheid gemaakt in de volgende fasen;

- de selectie tot zeven nader te beschouwen locaties;
- de vergelijking tussen en de keuze uit de zeven locaties;
- de keuze tot de voorkeurslocatie Het Klooster in vergelijking tot andere locaties.

Bij de beschrijving van deze fasen dienen, naast de milieu-aspecten, ook de navolgende aspecten en criteria betrokken te worden, alsmede eventuele nieuwe feiten en inzichten. Hiertoe kan bijvoorbeeld gerekend worden de in de startnotitie vermelde keuzemethodiek van het AOO.

De volgende aspecten zijn van belang:

- welke locatiecriteria in het locatie-onderzoek zijn gehanteerd;
- in hoeverre zijn de locatiecriteria vertaald zijn naar werkbare begrippen;
- welke (kwantitatieve, kwalitatieve) methodiek is gehanteerd ten behoeve van het onderling vergelijken van de potentiële afvalstortlocaties? Is bij de onderlinge vergelijking van de potentiële afvalstortlocaties ook gewerkt met wegingsfactoren? Is anderszins in het locatie-onderzoek aangegeven welk belang aan of waardering voor de onderscheiden locatiecriteria wordt gehecht? Is er bijvoorbeeld een verschil in waardering aangebracht tussen gebieden met en zonder natuur- en landschappelijke waarden. Eenzelfde vraag geldt ook voor de bodem-, grondwater- en oppervlaktewateraspecten en de verschillen in draagkracht van de ondergrond en de geohydrologische situatie;
- zijn er potentiële locaties in de betreffende fasen buiten de afweging gelaten en om welke redenen.

Uit de weergave van de resultaten en de bovengenoemde beschrijving kan naar voren komen, dat locaties buiten beschouwing zijn gelaten, die thans als redelijk te beschouwen alternatieven kunnen worden aangemerkt, althans gelijkwaardig zijn te beschouwen aan de alternatieven zoals opgesomd in de startnotitie. Voor die situatie dienen dergelijke alternatieven in het MER verder te worden uitgewerkt.

2.3 Doel van het voornemen

Op basis van de in de probleemstelling gesignaleerde knelpunten wordt het doel van de voorgenomen activiteit beschreven.

3. TE NEMEN EN GENOMEN BESLUITEN

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven".

Het MER vermeldt voor welke besluiten de m.e.r.-procedure zal worden gebruikt. Tevens wordt vermeld welke andere besluiten genomen moeten worden om de voorgenomen activiteit te realiseren. Daarbij wordt aangegeven welke overheidsinstanties volgens welke procedure en welk tijdplan de besluiten nemen. Duidelijk moet worden aangegeven welke besluiten voor de locatiekeuze en voor de inrichting moeten worden genomen en hoe deze besluiten op elkaar worden afgestemd. Bij het locatiekeuzebesluit verdient de aandacht wat de status is van het besluit en welke besluitvormingsprocedure wordt gevolgd. Voorts is van belang op welk moment in de procedure het besluit wordt genomen.

In het onderhavige MER is van belang duidelijk aan te geven welke besluiten reeds genomen zijn die beperkingen opleggen of randvoorwaarden stellen aan de betreffende besluiten waarvoor het MER wordt opgesteld. Tevens is van belang daarbij aan te geven in welke mate en op welke wijze die besluiten het voornemen beïnvloeden. Daartoe behoren onder andere publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtshandelingen (besluiten, overeenkomsten etc.) die betrekking hebben op de selectie van potentiële stortlocaties, het uitsluiten van locaties en de realisering van de stortlocatie Het Klooster. Onderbouwd wordt waarom het zoekgebied voor de locatiekeuze tot de gemeente Nieuwegein beperkt wordt. De status van het besluit of voornemen wordt aangeduid. Een beknopte beschrijving van bovengenoemde besluiten en voornemens wordt beperkt tot de onderdelen, die voor de activiteit relevant zijn. Welke toetsingscriteria zijn verder nog van betekenis, zoals algemeen geaccepteerde milieunormen, streefwaarden en richtlijnen (bijvoorbeeld zoneringen voor afstand tot de woonbebouwing).

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen".

Artikel 41j, lid 3 van de Wabm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

4.1 Inleiding

In het MER worden de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven beschreven en uitgewerkt. De keuze van de locatie-alternatieven wordt in het MER zorgvuldig gemotiveerd, alsook de wijze van selecteren om tot een eventuele rangorde van locaties te komen. In het MER wordt aangegeven in hoeverre de beschouwde alternatieven aan het gestelde doel beantwoorden.

4.2 Voorgenomen activiteit

4.2.1 Uitgangspunten

Bij het beschrijven en vergelijken van het voornemen en de alternatieven is het van belang uit te gaan van een standaardbeschrijving van de stortplaats en daaraan verbonden activiteiten. Deze zal (moeten) voldoen aan de eisen zoals gesteld in het Stortbesluit.

Daarnaast vloeit de omvang van de stort voort uit de capaciteitsberekening. Aan de hand van deze "standaard" inrichting kunnen de effecten van de afvalberging op de verschillende locaties worden beschreven.

4.2.2 Locatie- en globale inrichtingsaspecten

De definitieve keuze van de locatie zal afhankelijk moeten worden gesteld van de geformuleerde criteria en inhoudelijke randvoorwaarden, oftewel het toetsingskader. De behandeling van de locatiekeuze zal dan ook moeten starten met het geven van een overzicht van het toetsingskader. Dit bestaat uit een aantal selectiecriteria, zoals:

- integratie van diverse schakels uit de afvalverwijderingsketen;
- flexibiliteit qua levensduur (ten einde te voldoen aan de AOO-taakstelling van voldoende zekerheid en flexibiliteit in de eindverwerking);
- logistiek-ruimtelijke criteria, o.a. aanvoermogelijkheden via weg, water en spoor;

- milieuhygiënische criteria;
- geohydrologische criteria (kwel/infiltratiegebied; ligging in het (grond)watersysteem);
- criteria met betrekking tot natuur en landschap:
 - . ruimtelijke samenhang in abiotisch en biotisch patroon;
 - . gebiedsspecifieke natuur- en landschappelijke waarden;
 - . toekomstige natuur- en landschapsontwikkeling.

De bovenstaande randvoorwaarden volgen zowel uit het beleidskader als uit de analyse van de bestaande toestand van het milieu. Aangegeven wordt wat de locatiekeuzecriteria en de randvoorwaarden betekenen voor de verschillende locaties. Tevens wordt daarbij aangegeven welk belang hieraan gehecht wordt.

Daarnaast beschrijft het MER welke situeringen binnen elk van de locaties uit de startnotitie mogelijk zouden zijn voor het afvalverwerkingsterrein. Hierbij kan ook worden ingegaan op eventuele andere afvalverwijderingsactiviteiten op het terrein in relatie tot de aangeboden hoeveelheden en soorten afvalstoffen. Van situeringen die redelijkerwijs gesproken geen rol kunnen spelen in de besluitvorming hoeft alleen te worden aangegeven op grond waarvan zij worden uitgesloten van verdere beschouwing.

Het verdient aanbeveling bij de beschrijving onderscheid te maken tussen locatie-onafhankelijke en locatie-afhankelijke aspecten. Onder de locatie-onafhankelijke aspecten (wijze van afdichting etc.) zou een beschrijving kunnen worden gegeven van een 'standaard-stortplaats' (zie eerder). Voor de vergelijking van de locaties kan zo worden uitgegaan van dezelfde gestandaardiseerde emissies. Bij de locatie-afhankelijke factoren kan worden ingegaan op de inrichtingsaspecten die voor de locaties verschillend zijn zoals infrastructuur, bodemsamenstelling, e.d.

4.3 Referentiesituatie

De situatie waarbij de realisering van de stortplaats achterwege blijft, maar waarbij zowel het verzorgings- als het studiegebied zich zal ontwikkelen onder invloed van reeds bestaande of voorgenomen activiteiten (autonome ontwikkelingen) vormt het referentiekader; hierbij wordt uitgegaan van voortzetting van de huidige wijze van afvalverwijdering in provincie. De dan voorkomende situatie kan als referentie in het MER te worden opgenomen.

4.4 Meest milieuvriendelijke alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) voor wat betreft de voorgenomen stortplaats dient gericht te zijn op een stortplaats die de minst nadelige gevolgen zal hebben voor, natuur, milieu en landschap. Hierbij behoren effectbeperkende en compenserende maatregelen in beschouwing te worden genomen, die de optredende milieu-effecten tot een minimum kunnen beperken. De mogelijkheden tot verlenging van de levensduur van de stortplaats door horizontale en/of verticale uitbreiding kunnen tevens tot de te onderzoeken aspecten van dit alternatief gerekend worden. In dit

stadium ware tevens na te gaan in hoeverre door middel van een andere inrichting toch nog een andere locatie dan de onderzochte locaties in beeld komt. Tevens zal het meest milieu-vriendelijke alternatief de locatie betreffen waarvan de geohydrologische situatie zodanig is dat eventuele calamiteiten eenvoudig en afdoende kunnen worden opgevangen of gecompenseerd, met een minimum aan negatieve effecten (bijvoorbeeld kwelgebied).

5. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN TE VERWACHTEN ONTWIKKELINGEN DAARIN

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen".

5.1 Algemeen

De bestaande toestand van het milieu dient te worden beschreven voor zover van belang voor de voorspelling van en de vergelijking met de milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en alternatieven.

Bij deze beschrijving wordt rekening gehouden met eventuele volgeffekten van voltooide of lopende ingrepen in het studiegebied. De aanwezigheid van gevoelige en kwetsbare objecten (zoals woongebieden, natuurgebieden, drink- en industriewatervoorziening, milieu-emissiegevoelige bedrijven, veedrenking, recreatiegebieden e.d.) in het studiegebied verdient bij bovenstaande beschouwing bijzondere aandacht. Een beschouwing van de situering van de locaties (in termen van afstanden en relaties) ten opzichte van genoemde gebieden en ten opzichte van wegen, waterwegen, waterkeringen, bewoningskernen en agrarische bedrijven is noodzakelijk.

De locaties (het plangebied) en de in (geo)hydrologisch, ecologisch en historisch-landschappelijk opzicht aangrenzende gebieden, die door de activiteit en de bijbehorende infrastructuur direct of indirect kunnen worden beïnvloed, vormen samen het studiegebied. De (geo)hydrologische relatie tussen de locaties en de gevoelige kwetsbare objecten dient te worden beschreven. Met nadruk wordt gesteld, dat de omvang van het studiegebied wordt bepaald door de reikwijdte van de (lange-termijn)effecten en daardoor per milieu-aspect kan verschillen.

5.2 Abiotische aspecten

Bij de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan zijn per locatie de volgende aspecten van belang:

- bodemkundige, geologische en geomorfologische gesteldheid, waaronder ontgravingen, ophogingen en grondmechanische eigenschappen;
- lokale en regionale waterhuishoudkundige en geohydrologische situatie en de bijbehorende relevante kenmerken en parameterwaarden, (grond)waterstanden, grondwaterstroming, relaties tot oppervlaktewater en aanwezige openbare en particuliere grondwaterwinningen en daartoe behorende intrekgebieden, kwel- en infiltratiezones, grondwaterstromingspatronen, afbakening grondwatersystemen, grondwatertrappen; hierbij kan tevens een relatie worden gelegd met het provinciaal waterhuishoudingsbeleid. Er wordt rekening gehouden met zettingsgevoeligheid en de gevolgen daarvan voor de waterhuishouding;
- de chemische samenstelling van bodem, grond- en oppervlaktewater; het gaat hierbij om verschillende groepen parameters, waarmee een beeld van de kwaliteit kan worden verkregen, zoals verontreinigingen en parameters voor het bepalen van de herkomst van het water en voor de potenties ervan (voor flora en fauna);
- luchtkwaliteit; bestaande toestand voor stof en geurimmissies en andere relevante luchtcomponenten;
- geluid en trilling: geluidcontouren (minimaal de 50 dB(A) contouren) op basis van verkeersdruk, bestaande en te verwachten gemiddelden in geluidemissie van verschillende voertuigen, overige aanwezige en toekomstige geluidbronnen.

5.3 Biotische aspecten

De beschrijving van de biotische toestand in het studiegebied alsook de daaropvolgende effectbeschrijving wint aan waarde door een duidelijke keuze en motivering van de te behandelen biotische aspecten ("indicatorgroepen") in relatie tot de gebiedskenmerken en tot de ingreep c.q. de gevolgen daarvan. Daarbij kan worden gedacht aan:

- . een beschrijving van plante- en diersoorten en de regionale, landelijke (en internationale) betekenis;
- beschrijving van de ligging in het landschap, op basis van verspreidingsgegevens, van karakteristieke plantengemeenschappen en plantesoorten in hun relatie tot landschapsecologische factoren als trofie, grondwaterregime (kwalitatief en kwantitatief), ecologische infrastructuur e.d.);
- . beschrijving faunistische aspecten in relatie tot hun levensvoorwaarden (biotopen in de zin van rust-, fourageer-, broed- en migratiegebied en van onderlinge relaties tussen biotopen) en van aantallen en diversiteit (o.a. van kraanvogels);
- . beschrijving van ontwikkelingspotenties van vegetatie, flora en fauna;
- . ligging van de locaties ten opzichte van de eventuele verbindingzones, kerngebieden en/of ontwikkelingsgebieden (provinciale uitwerking van het Natuurbeleidsplan).

5.4 Landschap, cultuurhistorie, gebruik en volksgezondheid

De volgende elementen zijn van belang:

- huidig gebruik ten behoeve van landbouw, recreatie, verkeer, etc.;
- landschapsstructuur: o.a. kavelvormen, dijken, watergangen en wegen;
- huidig landschapsbeeld;
- cultuurhistorische patronen en elementen;
- archeologische waarden.

Per locatie wordt aangegeven wat de afstand is met in de nabijheid gelegen woningen en andere gebouwen (scholen, gezondheidscentra, etc.)

6. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven".

6.1 Algemeen

In dit hoofdstuk van het MER worden de gevolgen van de stortactiviteiten (inclusief alle afvalverwijderingsactiviteiten) op het milieu beschreven. De beschrijving vindt plaats voor dezelfde aspecten, die in hoofdstuk 5 zijn genoemd. Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient er rekening mee te worden gehouden, dat deze tijdelijk of permanent van aard kunnen zijn, of pas op langere termijn geleidelijk waarneembaar kunnen worden. Daarom verdient aanbeveling aan te geven op welke termijn de beschreven effecten te verwachten zijn en hoe lang de effecten waarneembaar zijn. Ook wordt aangegeven of er sprake kan zijn van cumulatie en eventueel van synergisme.

Het MER geeft aan, welke voorspellingsmethoden zijn gebruikt om milieu-effecten te bepalen en welke betrouwbaarheid gegevens en methoden hebben. Bij onzekerheid over het wel of niet optreden van effecten behoort behalve de meest waarschijnlijke ontwikkeling ook de slechtst denkbare situatie worden beschreven.

In onderstaande paragrafen is ingegaan op de diverse aspecten.

6.2 Abiotische Aspecten

6.2.1 Bodem, grond- en oppervlaktewater

Het MER schenkt per locatie ter onderlinge afweging in ieder geval aan de volgende aspecten aandacht:

- aanduiding van het potentiële beïnvloedingsgebied, kwantificering

van de effecten op de samenstelling, alsmede de saneringsmogelijkheden van bodem, grond- en oppervlaktewater voor het geval er lekkage optreedt. Hierbij dienen ook de van nature optredende fluctuaties in grondwaterstanden en de extreme (grond)waterpeilen in beschouwing genomen te worden;

- wijzigingen in de waterhuishoudkundige en geohydrologische situatie die veroorzaakt worden door of van invloed zijn op de voorgenomen activiteit. Hierbij valt onder andere te denken aan de mogelijke veranderingen van grondwaterstanden als gevolg van waterwinning en ingrepen in de geomorfologie, aanbrengen van drainagestelsels e.d.;

- het effect van te verwachten zettingen in de stort en de ondergrond op het functioneren van de aangebrachte voorzieningen en de potentiële gevolgen daarvan op de kwaliteit van bodem en grondwater;

- de samenstelling en de opbouw van de bodem bij ingrepen in de geomorfologie;

- de waterhuishouding en geohydrologische gevolgen bij ingrepen in de geomorfologie, aanbrengen van drainagestelsels e.d.

6.2.2 Lucht

Beschreven verdient te worden de hoeveelheid en samenstelling van het stortgas dat ontwijkt en op welke schaal (reikwijdte verspreiding, voor wie en in welke mate stank- en stofoverlast kan ontstaan bij afvaltransport, storten en na beëindiging van de stort.

6.2.3 Geluid en trilling

Het MER bevat een beschrijving en voor zover mogelijk een berekening van de geluidhinder en trillingen vanuit de inrichting en verkeer van en naar de inrichting, zowel voor de woonomgeving, als voor natuur- en recreatiegebieden.

6.3 Biotische aspecten

Het MER geeft per locatie ter onderlinge afweging aan wat de gevolgen zijn voor flora, fauna en vegetatie, alsmede voor de ruimtelijke samenhang daartussen op en rond de stort.

De beïnvloeding van vegetatie en fauna-biotopen door een afvalverwerkingslocatie kan op verschillende wijzen gebeuren namelijk door:

. ruimtebeslag van de verwerkingsplaats zelf en aantasting van wegbermen door wegverbreding en afvaltransport;

. het aantrekken en vestigen van bepaalde diersoorten, als meeuwen, kraaien en ratten, die in de omgeving en op de locatie zelf, via concurrentie en predatie, een ongunstige invloed hebben op andere meer karakteristieke soorten c.q. deze kunnen verdringen;

. verontreinigingen van bodem, grond- en oppervlaktewater, waaronder eutrofiering (stikstof en fosfaat) en toxische invloeden;

. tijdelijke en/of blijvende veranderingen van grondwaterstro-

mingspatronen en grondwaterstanden waardoor effecten kunnen optreden in aangrenzende kwel en infiltratiegebieden;

- . veranderingen in rust (bijvoorbeeld geluidniveau of verdeling van de geluidproduktie over het etmaal) in het gehele studiegebied;
- . verontreiniging via de atmosfeer, bijvoorbeeld door veranderingen in stofconcentraties;
- . het verbreken van de onderlinge relaties tussen de biotopen van diersoorten in de zin van rust, migratie, broed en fourageergebied.

6.4 Landschap, cultuurhistorie, gebruik en volksgezondheid

In het MER wordt aandacht besteed aan de gevolgen voor het landschap, de cultuurhistorie, archeologie en het gebruik, waarbij tevens wordt aangegeven op welke wijze de effecten beperkt kunnen worden.

Verontreiniging van grond- en oppervlaktewater kan de winning van drinkwater door bedrijven en particulieren en de voorziening van water voor de landbouw beïnvloeden.

Deze risico's voor de volksgezondheid en de veiligheid zouden in het MER reeds kort belicht kunnen worden door een risico-schatting. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de gezondheidsrisico's als gevolg van een afgewerkte stortplaats na sluiting voor personen die in het gebied aanwezig zijn.

7. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven".

De milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten in relatie worden gezien tot de autonome ontwikkeling van het milieu en met normen en streefwaarden van het milieubeleid. Overige aandachtspunten bij dit onderdeel van het MER kunnen zijn:

- in welke mate de initiatiefnemer bij elk van de alternatieven denkt zijn doelstelling te zullen en kunnen verwezenlijken;
- een 'vertaling' van de positieve en negatieve gevolgen van ieder alternatief in effecten voor de gebruiksmogelijkheden van het studiegebied;
- een voorkeursvolgorde van de alternatieven per milieu-compartiment, waarbij echter afweging van ongelijksoortige milieu-aspecten dient te worden vermeden;
- voorzover mogelijk een beschouwing van de globale kostenvergelijking van de alternatieven.

Nadat een voorkeursvolgorde van de alternatieven per milieu-aspect

is bepaald wordt via bijvoorbeeld een multicriteria-methodiek een voorkeursvolgorde samengesteld. Omdat kiezen een subjectieve aangelegenheid is, gebaseerd op voorkeuren van de beslisser, worden de gehanteerde voorkeuren expliciet vermeld, en de gevoeligheid van aannames in voorkeuren (de gewichtensets) wordt onderzocht.

8. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE ACHTERAF

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens".

In het MER dient een overzicht te worden opgenomen van de leemten in kennis en informatie, die na de analyses zijn overgebleven en die tot onvolledigheid in de beschrijvingen leiden. De redenen waarom deze leemten zijn blijven bestaan, worden aangegeven. Daarbij kunnen ook worden vermeld:

- onzekerheden en onnauwkeurigheden in voorspellingsmethoden en in gebruikte invoergegevens (bijv. inventarisaties en karteringen);
- andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot milieugevolgen op korte en langere termijn, mede gezien de technische onzekerheden vanwege onbekendheid met de effectiviteit van isolatiemaatregelen bij stortplaatsen;
- gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden.

Aangegeven moet worden, welk belang de leemten in kennis en informatie hebben voor de besluitvorming. Elementen voor het evaluatieprogramma, dat wettelijk dient te worden opgesteld door het bevoegd gezag, kunnen al in het MER worden aangeduid, o.a. in relatie tot geconstateerde leemten in kennis.

9. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven".

De samenvatting van het MER zal kort en overzichtelijk de kern van de belangrijkste onderdelen van het MER moeten weergeven. De onderlinge vergelijking van de alternatieven kan bijv. worden samengevat met behulp van tabellen, figuren en/of kaarten. Daarbij behoort wel een duidelijke legenda.

Het verdient aanbeveling om in de samenvatting vooral in te gaan op de informatie die van belang is voor de te nemen besluiten. In ieder geval zal aan de orde dienen te komen:

- wat het voornemen precies behelst en wat het belang ervan is;
- welke alternatieven redelijkerwijs in de besluitvorming zouden kunnen worden betrokken en op grond van welke criteria deze

alternatieven zijn geselecteerd. Tot de alternatieven dient ook het zogeheten meest milieuvriendelijke alternatief te behoren;

- wat de huidige situatie van het milieu is, en wat daarin verandert als noch het voornemen, noch één der alternatieven wordt uitgevoerd, mede ten behoeve van de evaluatie achteraf;
- welke milieu-effecten op korte en op langere termijn zullen optreden bij uitvoering van het voornemen of van elk der alternatieven;
- een vergelijkende beoordeling van de alternatieven en het voornemen tegen de achtergrond van normen en uitgangspunten van het milieubeleid en de autonome ontwikkeling.

10. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

Het MER moet afzonderlijk herkenbaar zijn. Het MER zal duidelijk en zo objectief mogelijk ingaan op de te behandelen onderwerpen. Het moet waar mogelijk ingaan op de vragen die leven bij de direct betrokkenen (zie de opmerkingen uit de inspraak) en informatie bevatten ten behoeve van het te nemen besluit.

Keuzen, die bepalend zijn geweest bij de opstelling van het MER, moeten duidelijk tot uitdrukking komen.

Bij de formuleringen dient zo goed mogelijk rekening te worden gehouden met de begrijpelijkheid voor een groot publiek. Voor de samenvatting is dat in sterke mate vereist.

Het verdient aanbeveling om in het MER een verklarende begrippenlijst en een lijst van gebruikte afkortingen op te nemen.

Achtergrondgegevens (technische details, verantwoording van gebruikte voorspellingsmethoden, literatuurreferenties en dergelijke) kunnen in bijlagen bij het MER worden opgenomen. Ook verdient het aanbeveling om in het MER de begrippen te gebruiken, zoals die worden omschreven door het Nederlands Normalisatie Instituut.

Het verdient aanbeveling om in het MER te verwijzen naar de onderhavige richtlijnen. In voorkomende gevallen dient te worden gemotiveerd, waarom aan bepaalde richtlijnen niet tegemoet is gekomen.

BIJLAGE

LIJST VAN INSPRAAKREACTIES EN ADVIEZEN

nr.	datum	persoon of instantie	plaats
1.	921204	IJsselsteinse stichting Mens en Milieu	IJsselstein
2.	921208	Gemeente Nieuwegein	Nieuwegein
3.	921208	drs. E. van Ewijk	Nieuwegein
4.	921209	Vereniging Kloostergebied Nieuwegein	Nieuwegein
5.	921202	Stichtse Milieu Federatie	Utrecht
6.	921208	Nauta Dutihl, advocaten en notarissen	Amsterdam
7.	921201	Landbouwschap	Utrecht
8.	921207	Akzo Pharma Division	Boxmeer
9.	921208	Gemeente IJsselstein	IJsselstein
10.	921216	Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Utrecht	Utrecht
11.	921218	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort
12.	921209	Smink Afvalverwerking B.V.	Amersfoort